

Määräyksien ja ohjeiden päivitys: Luottoriskien hallinta rahoitussektorin valvottavissa

Johdanto

Finanssivalvonta päivittää määräys- ja ohjekokoelman luottoriskien hallintaa koskevaa osuutta. Kokonaan uutena sisältönä luonnoksessa on osio automatisoidusta luotonmyöntöprosessista.

Finanssiala on antanut seuraavat kommentit Finanssivalvonnalle 11.1.2018:

4.2 Organisointi ja vastuut

Kohta 4.2 (6)

Valtioneuvoston asetuksessa pätevydestä on siirtymäsäännös, jonka mukaan tietämys ja pätevyys voidaan osoittaa 21.3.2019 asti myös yksinomaan asianmukaisella työkokemuksella vastaavanlaatuisissa työtehtävissä. Siirtymäsäännös on saatava myös Fivan ohjeeseen.

Kohta 4.2 (7)

Edellisen kohdan siirtymäsäännös (21.3.2019 asti) on lisättävä myös tähän.

Kohta 4.2 (8)

Edellisen kohdan siirtymäsäännös (21.3.2019 asti) on lisättävä myös tähän.

4.3 Luotonmyönnössä noudatettavat periaatteet ja luotonmyöntöprosessi

4.3.1 Luottoanalyysi

Kohta 4.3.1 (18)

Suomessa ei tällä hetkellä ole mahdollista verifioida kaikkia asiakkaalta saatuja tietoja. Tästä johtuen esitetään "Tietojen paikkansapitävyden..." lauseen poistamista tai muuttamista siten, että tietojen paikkansapitävyys on varmistettava asianmukaisesti, mikäli tarpeen.

Kohta 4.3.1 (19)

Tietojen hankkimisen laajuuden tulisi olla riippuvainen haettavan luoton määrästä, asiakassegmentistä ja riskistä, eikä kaikkia esitettyjä seikkoja tulisi automaattisesti selvittää. Luottopäätöksen tulee perustua riittävään riskianalysiin.

Kappaleen osalta tulee varmistua siitä, että esitetty teksti ei ole ristiriidassa EU:n yleiseen tietosuojasetukseen ja sen Tietosuojadirektiiviin nähden. Asiakaskokonaisuuden määritelmä alaviitteessä: '...luettaville henkilöille...' korjattava esim. vastapuolella.

Kohdassa todetaan, että luottopäätöksissä on ”kiinnitettävä huomiota” listattuihin seikkoihin. Tämän soveltamisen osalta olisi huomioitava vastuun määrä, asiakassegmentti ja arvioitu riskin määrä.

4.3.2 Vakuushallinta

Kohta 4.3.2 (35)

Kohdan alaviitteessä todetaan että ” EBA on julkaissut EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 artiklojen 208(3)(b) ja 229(1) käyvän arvon määrittämistä koskevan tulkintaohjeen (2017_3078). Tulkintaohjeen mukaan CRR artikla 208(3)(b) ei salli, että vakuuden käyvän arvon määrittelyssä käytetään ainoana tapana tilastollista mallia. Sama pätee CRR-artiklaan 229(1).”

Lukemalla Euroopan keskuspankin (EKP) Maaliskuussa 2017 julkaiseman ”Guidance to Banks on non-performing loans”-ohjeen voi kuitenkin löytää tukea siihen, että olisi sallittua käyttää tilastollista mallia määriteltessä vakuuden käyvän arvon mikäli vakuuden arvo ei ylitä 300 000 euron rajaa. Tästä syystä voisi olla aiheellista muuttaa alaviitteen ”...ei salli...” lausetta siten, että EKP:n ohjeiden sallima tulkinta huomioidaan.

Kohta 4.3.2 (37)

Millä perusteella soveltamisala halutaan laajentaa myös muiden luottojen vakuuksien arviointiin?

4.3.3 Luotonmyöntöprosessi

Kohta 4.3.3 (43)

Esitetään poistettavaksi sana 'pienistä'. Kun päätöksenteon tukena oleva riippumaton luottokelpoisuuden arvio perustuu automatisaatioon ja päätössääntöjen tehokkaaseen hyödyntämiseen, euromääräinen raja ei tuo lisäarvoa luottoriskin hallintaan.

Kohta 4.3.3 (44)

Esitetään poistettavaksi viimeinen lause: 'Asiakirjoja tarkastavan ja maksun tekevän taho on oltava muu kuin luottopäätöksen tehnyt taho'. Perustelu: Automatisoidussa prosessissa ei ole automaattisen validoinnin lisäksi erillistä tahoja, joka suorittaa asiakirjojen tarkastusta. Asiakirjat muodostuvat automaattisesti luotonmyöntöjärjestelmän tietojen pohjalta ja luoton maksu tapahtuu automaattisesti. Automatisoitu prosessi ei edellytä manuaalista tietojen siirtämistä prosessin eri vaiheissa, jolloin inhimillisen virheen riski on minimoitu.

Kohta 4.3.3 (51)

Esitetään poistettavaksi sana 'pienempi'. Automatisaation toimivuus ei ole riippuvainen euromäärästä vaan päätössääntöjen laadusta ja hallinnasta.

Kohta 4.3.3 (57)

Esitetään muutettavaksi muotoon: Valvottavalla on oltava järjestelmä, joka estää automaattisen luoton myöntämisen asiakkaalle, mikäli myöntö johtaisi kohdassa 54 tarkoitettujen luoton enimmäismäärien ylittämiseen.

4.6 Luottoriskien jatkuva valvonta**4.6.1 Luottohallinta***Kohta 4.6.1 (78)*

Täsmennys: viittaus kohdan 71 limiitteihin.

4.6.2 Asiakasseuranta*Kohta 4.6.2 (81)*

Esitetään 'reaaliaikaisen' poistamista. Perustelu: Kovenanttiasetannan markkinastandardi on, että kovenanteja tarkastellaan määräjain. Reaaliaikaiselle seurannalle ei ole tarvetta.

FINANSSIALA RY

Päivi Pelkonen
johtaja